

Kommunal- Og Distriktsdepartementet
Postboks 8112 DEP
0032 Oslo

Spørsmål om publisering av forslag til vedtak i kommunens folkevalgte organ i forkant av møtene

Larvik kommune har gjennom flere kommunestyreperioder hatt digitale løsninger for å støtte de folkevalgte og administrasjonen når møter gjennomføres.

God digital flyt

Ved inngangen til inneværende periode tok kommunen i bruk Acos Møteportal, som fikk kallenavnet "Bobla" lokalt i Larvik. Løsningen skal bidra til god digital flyt og er tett integrert med kommunens sak- og arkivsystem.

Som en del av løsningen kan folkevalgte selv legge inn sine forslag til vedtak i løsningen i forkant av møtene i de ulike folkevalgte organene. Forslagene blir da synlige for øvrige utvalgsmedlemmer og administrasjonen.

Systemet sørger for at forslag som fremmes følger digitalt gjennom hele behandlingen fram til protokoll er ferdigstilt. Systemet er også tilrettelagt for digital votering. Det bidrar også til at møteleders forberedelser til møtene blir enklere da voteringsmåter kan planlegges noe mer i forkant av møtene.

Avslag på innsynsbegjæring

Lokalavisa Østlands-Posten har begjært innsyn etter offentleglova i løsningen. De fikk avslag på innsynsbegjæringen av kommunen. Avslaget er begrunnet med at forslagene som blir lagt inn i portalen ikke er offentlige dokumenter før de blir formelt fremmet i et møte. Østlands-Posten klaget på vedtaket til Statsforvalteren i Vestfold og Telemark, som opprettholdt kommunens avslag.

For å imøtekomme ønsket om innsyn i forslagene fra de folkevalgte, etablerte kommunen samtidig en praksis der administrasjonen publiserer forslag som har kommet til møtene på kommunens nettsider, slik at både presse og innbyggere kan følge med på hvilke forslag som planlegges fremmet.

Uttalelse fra Sivilombudet

Sivilombudet ga en uttalelse om saken 20.desember 2022. I uttalelsen skriver de blant annet at medlemmer av kommunalt folkevalgte organer kan utarbeide saksframlegg med vedlegg,

men at offentleglova § 16 (1) a ikke omfatter saksbehandling som er møtepliktig etter kommuneloven § 11-2 (1).

Ifølge Sivilombudet talte mye for at det foregikk møtepliktig saksbehandling i «bobla», og at kommunen ikke hadde overholdt kravene til kunngjøring, saksliste og møteoffentlighet. Dersom medlemmenes aktivitet i «bobla» skulle vært gjort i et møte etter kommuneloven § 11-2, ville møteoffentlighetsprinsippet som ligger til grunn for kommuneloven § 11-5 gi rett til innsyn i den møtepliktige aktiviteten, så langt aktiviteten ikke oppfyller vilkårene i § 11-5 (2) eller (3) om møtelukking. Ombudet var i tvil om politikerportalen var forenlig med forvaltningslovens, offentleglovas og kommunelovens rettslige rammer for saksbehandling. Sivilombudets konklusjon om at det foregår saksbehandling i folkevalgte organ i løsnings har ført til at kommunen så langt vurderer at løsningen er i strid med kommuneloven § 11-2: «Folkevalgte organer skal behandle saker og treffe vedtak i møter.»

Forarbeidene til loven omtaler dette som at organets medlemmer fysisk samles i samme rom slik at alle kan kommunisere med hverandre, og behandle en sak gjennom at den debatteres for så å gjøre vedtak.

Møtekravet gjelder ikke bare selve avstemningen, men hele behandlingen. Reglene gjelder uavhengig av hva sammenkomsten er kalt. Skal en sammenkomst falle inn under møtebegrepet, vil formålet være tungtveiende. Er meningen å drøfte, forhandle eller avgjøre en sak, er det et møte.

Forarbeidene påpeker at hvis det som foregår er et ledd i saksbehandlingen, er det et «møte» selv om det ikke foreligger noen formell innkalling eller sakliste, og selv om også andre enn organets medlemmer deltar. Med bakgrunn i dette fattet formannskapet i møte den 3. mai 2023 vedtak om å avvikle ordningen med å sende inn forslag og publisere disse i forkant av møter i folkevalgte organer. Kommunedirektørens saksutredning ligger vedlagt brevet.

Ønsker åpenhet

Folkevalgte og administrasjonen i Larvik kommune ønsker mest mulig åpenhet i forvaltningen og den folkevalgte saksbehandlingen, og vi ønsker å behandle sakene i tråd med bestemmelsene i både offentleglova, forvaltningsloven og kommuneloven.

Ut fra Sivilombudets uttalelse opplever jeg nå at vi står i et dilemma i forhold til ønsket om en åpen debatt der folkevalgte kan legge fram sine forslag og synspunkter i det offentlige rom, samtidig som vi selvsagt skal legge til rette for praktiske og gode politiske prosesser som er i tråd med kommunelovens § 11-2.

Med bakgrunn i ovenstående, og vedlagte dokumenter, ber jeg departementet vurdere bruken og lovligheten av slike portalløsninger som beskrevet over. Vi ønsker også at departementet gir kommunen et klart råd om hvilket handlingsrom kommunen har for å publisere folkevalgtes forslag til vedtak i forkant av møter i folkevalgte organer uten at dette står i motstrid til bestemmelsen i kommuneloven § 11-2.

Før kommunen tok i bruk nåværende møteportal, var det etablert en praksis hvor folkevalgte sendte sine vedtaksforslag inn til administrasjonen på e-post i forkant av møtene, gjerne med kopi til andre folkevalgte og til media i noen tilfeller. Jeg ber også departementet vurdere denne praksisen når det gjelder kommuneloven § 11-2.

Med hilsen
Erik Bringedal
Ordfører
33 17 10 00

Dette dokumentet er ekspedert uten manuell signatur

Vedlegg:

Dok.nr	Tittel på vedlegg
1672308	Uttalelse

Kopi til:	Adresse	Postnr.	Poststed
Ks-Kommunesektorens Organisasjon	Postboks 1378 Vika	0114	Oslo

Mottakere	Adresse	Postnr.	Poststed
Kommunal- Og Distriktsdepartementet	Postboks 8112 DEP	0032	Oslo